

**Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden johtajien näkemyksiä
aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien kokoamisprojektin
väliraportista**

Lausuntopyyntö VM 112:00/2013

Yleistä hallintopalvelujen kokoamisesta

Aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien tuottavuuden parantaminen hallintopalvelujen prosesseja ja toimintatapoja kehittämällä on tärkeä tavoite. Tavoitteena olevia palvelujen hyvää saatavuutta, laatua ja asiantuntemusta työsuojelun vastuualueiden johtajat pitävät välttämättöminä virastojen perustehtävän ja hyvän hallinnon toteutumiseksi.

Väliraportissa on esitetty lähinnä erilaisten hallinnollisten tehtävien työnjakoa. Väliraportin perusteella ei pystytä arvioimaan tuottavuutta kokonaisvaltaisesti. Siihen tarvitaan prosessien ja työvälineiden tarkempaa kuvaamista, jossa ovat mukana prosessin kaikki vaiheet ja toimijat. Tuottavasti toimiva hallintopalveluiden kokoaminen edellyttää myös uudenlaisia työvälineitä, joita ei vielä ole ja joiden kehittäminen vaatinee aikaa. Siirtyminen uuteen tehtäväjakoon ilman toimivia prosesseja ja työvälineitä voi merkitä tuottavuuden kasvun sijaan tuottavuuden huomattavaa heikkenemistä.

Hallinnollisten palvelujen eri tuottamisvaihtoehtojen tuottavuutta arvioitaessa on otettava huomioon palvelujen koko tuotantoketju. Tuotantoketjua arvioitaessa on huomioitava hallintopalvelut eri tasoilla: keskitetylle yksikölle aiheutuvat työt, aluehallintovirastolle, sen eri toimipisteille, eri vastuualueille, niiden ryhmille ja yksittäisille virkamiehille aiheutuvat tehtävät. Ratkaisuvaihtoehtoja arvioitaessa ja päätöksiä tehtäessä koko tämän järjestelmän kokonaistuottavuus tulee optimoida, mikä voi edellyttää eri tehtävissä kokoamisen ja hajautuksen asteen erilaisuutta. Arvioinnissa on otettava huomioon palvelujen tuottamiseen erikoistuneen henkilöstön panosten ohella mahdollinen hallintotehtävien osien siirtyminen perustehtäviä hoitaville asiantuntijavirkamiehille tai heidän esimiehilleen. Kokoaminen ei saa johtaa työkulujen monimutkaistumiseen aluehallintoviraston, vastuualueen, esimiesten tai virkamiesten tasolla, niin kuin kävi esim. Kieku-järjestelmää käyttöön otettaessa.

Hallinnollisia tehtäviä koottaessa on otettava huomioon myös kokoamisen todennäköisesti aiheuttaman matriisijohtamisen vaikutukset tuottavuuteen, jos työnjaot eivät ole selkeitä. Lisäksi on muistettava, että esimiestyötä ja johtamista kiinteästi palvelevat hallintopalvelut on tuottavinta hoitaa aina vastuualueilla.

Hallintopalvelujen ja työsuojelun vastuualueiden työnjaosta

Väliraportin luvussa 3.2.8 on kuvattu aluehallintolaissa säädettyä työsuojeluvastuualueen riippumatonta asemaa, minkä perusteella työsuojelun vastuualue saa aluehallintovirastolta toimitilat ja tavanomaiset virastopalvelut. Resurssien säästämiseksi työsuojeluhallinto keskitti jo ennen aluehallintouudistusta kootusti hoidettavat hallintopalvelut ns. piirien palvelukeskukseen (PIPA). Työsuojeluvastuualueet ovat koonneet työsuojeluvalvontaa vahvasti tukevat palvelut, viestintä, koulutus ja tietojärjestelmät, valtakunnallisesti yhteen (TUPA-yksikkö). Näin tuetaan tuottavaa ja vaikuttavaa valvontaa. Työsuojeluvalvonnan ja valvontaa tukevien tietojärjestelmien kehittäminen sekä tarkastajien ammattitaidon kehittävän ja ylläpitävän koulutuksen suunnittelu ja toteutus tulee edelleen tapahtua työsuojeluosaston ohjauksessa ja työsuojeluvastuualueiden yhteistyöllä.

Tavanomaiset virastopalvelut on määritelty ja kuvattu valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosaston asettaman hallinto- ja tietohallintopalveluiden kehittämistyöryhmän loppuraportissa 5/2013, pvm 22.10.2013. Nyt toteutettavassa hallintopalvelujen uudelleen organisoinnissa onkin tärkeä huolehtia siitä, että em. sovitut periaatteet säilyvät ja palvelut tehostuvat entisestään.

Työsuojelun valvonnan ohjaus, työsuojelustrategia ja resurssien jako on sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosaston tehtävä. Työsuojeluhallinnossa on määritelty ydin- ja tukiprosessit sekä optimoitu resurssien jako sekä valtakunnallisesti että alueellisesti. Myös jatkossa näiden toimintojen kehittäminen työsuojeluosaston ja vastuualueiden kesken on osa riippumatonta työsuojeluvalvontaa.

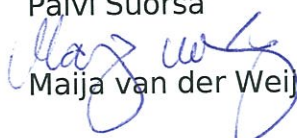
Valvonnan suunnitteluun ja toteuttamiseen (valvontasihteerien työ), talouteen sekä rekrytointiin, palkkaukseen ja henkilöstön ammatilliseen kehittymiseen liittyvät asiat on hoidettava työsuojelun vastuualueilla sen johdon alaisuudessa. Myös viestintä on kiinteä osa vaikuttavaa valvontaa ja sen on oltava työsuojeluhallinnon johdon alaisuudessa.

Työsuojelun valvonnan luonteen vuoksi työsuojelun vastuualueella tarvitaan valvonnan hyvin tuntevia asiantuntijoita asiakirjahallintoon. Kirjaamon ja asiakirjahallinnon työt on sisäänrakennettu ja kiinteä osa valvontaprosessia. Valvontaa tukevan asiakirjahallinnon hoitaminen ja kehittäminen vaatii valvonnan ja sen tietojärjestelmien tuntemusta ja näin ollen sen on myös tapahduttava työsuojelun vastuualueilla.

Työsuojelun vastuualueiden johtajat:

Kaarina Myyri-Partanen

Päivi Suorsa

Maija van der Weij

Seppo Pekkala

Arto Teronen